

EGZAMIN MAGISTERSKI Z SOCJOLOGII

Spis treści

Opis procedury egzaminacyjnej	2
BLOK I. TEORETYCZNO-METODOLOGICZNE PODSTAWY SOCJOLOGII	3
A. TEORIE I KIERUNKI W SOCJOLOGII.....	3
B. ZAGADNIENIA METODOLOGICZNE	3
BLOK II. NARZĘDZIA OPISU, ANALIZY I WYJAŚNIANIA ZJAWISK I PROCESÓW SPOŁECZNYCH	3
BLOK III. SOCJOLOGIE SZCZEGÓŁOWE I Ścieżki specjalizacyjne	4
A. Ścieżki specjalizacyjne	4
B. Socjologie szczegółowe	6

1. Student(ka) w trakcie egzaminu magisterskiego odpowiada na trzy zagadnienia z poniższej listy
2. Student(ka) losuje numer pytania z bloku I:
 - a. egzaminatorzy mogą do tej cyfry dodać jakąś własną cyfrę lub np. dodać dzień urodzenia, numer domu itp.
 - b. Można także stosować w procedurze losowania pytań kostkę do gry lub inne „przybory” (np. przycięte pytania w 3 grupach itp.).
3. Podobną procedurę stosujemy dla bloku II.
4. Na podstawie indeksu (dla roczników je posiadających) lub innych dokumentów komisja sprawdza, jakie socjologie szczegółowe i przedmioty z modułów tematycznych zrealizował(a) magistrant(ka). Następnie egzaminatorzy wybierają z bloku III pytanie dla osoby egzaminowanej zgodne z tematyką jej pracy magisterskiej. W przypadku braku zbieżności pomiędzy tematyką pracy magisterskiej, a problematyką zajęć specjalizacyjnych i szczegółowych, w których uczestniczył(a) student(ka) komisja wybiera pytanie z zakresu przedmiotów z bloku III, zaliczonych przez studenta(kę).
5. Ocena z egzaminu magisterskiego jest średnią ocen otrzymanych za odpowiedzi dotyczące trzech wylosowanych pytań.

BLOK I TEORETYCZNO-METODOLOGICZNE PODSTAWY SOCJOLOGII

A. TEORIE I KIERUNKI W SOCJOLOGII

1. Teoria socjologiczna A. Comte'a.
2. Teoria socjologiczna H. Spencera.
3. Myśl społeczna K. Marksa.
4. Teoria socjologiczna V. Pareto.
5. Teoria i praktyka badawcza E. Dürkheima.
6. Teoria i praktyka badawcza M. Webera.
7. Teoria socjologiczna G. Simmela.
8. Socjobiologia, socjologie środowiskowe.
9. Teorie wymiany (Homans, Blau).
10. Funkcjonalizm w socjologii i jego odmiany.
11. Teorie konfliktu w socjologii i ich odmiany.
12. Interakcjonizm w socjologii: Mead, Goffman, Schutz.
13. Socjologiczne koncepcje J. Habermasa.
14. Socjologiczne koncepcje P. Bourdieu.
15. Teoria strukturacji A. Giddensa.
16. Teorie społeczeństwa ponowoczesnego - Bauman, Maffesoli, Beck, Urry.

B. ZAGADNIENIA METODOLOGICZNE

17. Etapy procesu badawczego – omówienie sposobu realizacji przykładowego projektu badawczego zjawisk/procesu itp. wskazanego przez komisję.
18. Główne schematy poznania epistemologicznego.
19. Główne paradygmaty teoretyczne w naukach społecznych.
20. Segmenty teorii socjologicznej.
21. Techniki i narzędzia badań socjologicznych.
22. Dobór i rodzaje prób badawczych.
23. Badania ilościowe w socjologii.
24. Badania jakościowe w socjologii.
25. Podstawowe rodzaje badań ewaluacyjnych.

BLOK II. NARZĘDZIA OPISU, ANALIZY I WYJAŚNIANIA ZJAWISK I PROCESÓW SPOŁECZNYCH

1. Działanie - koncepcje działania w socjologii.
2. Interakcja społeczna - teorie interakcji społecznej.
3. Więź społeczna – jej źródła i rodzaje.
4. Formy i fazy socjalizacji: od kandydata do pełnoprawnego członka grupy.
5. Tożsamość - socjologiczne koncepcje tożsamości.
6. Role społeczne.
7. Konformizm społeczny i jego rodzaje.
8. Kultura i jej komponenty – wytwarzanie i przekazywanie kultury.
9. Socjologiczne koncepcje instytucji i organizacji.
10. Kontrola społeczna: formy i funkcje.
11. Anomia, dewiacja, patologia społeczna.
12. Typologie grup społecznych.
13. Proces tworzenia się i rozwoju grupy małej (Klasyczne modele rozwoju grupy: Jensen, Tuckmann; Cohen).
14. Zmiana społeczna- teorie i mechanizmy.
15. Struktura społeczna i jej rodzaje.

16. Socjologiczna charakterystyka struktury społecznej w Polsce.
17. Zróżnicowanie społeczne i nierówności społeczne.
18. Ruchliwość społeczna, typy i funkcje ruchliwości społecznej.
19. Klasy i warstwy społeczne - ujęcia teoretyczne.
20. Klasa średnia - stara i nowa klasa średnia.
21. Stereotypy i uprzedzenia.
22. Władza i jej legitymizacja.
23. Demokracja i jej ograniczenia.
24. Globalizacja i jej przejawy.
25. Społeczeństwo informacyjne i jego funkcjonowanie.
26. Konsumpcjonizm - uwarunkowania i krytyka.
27. Ruchliwość społeczna i jej rodzaje.
28. Kryzysy i zagrożenia. Futurologia i prognozy społeczne w makroskali.
29. Konsekwencje transformacji ustrojowej po 1989 roku dla życia społecznego w Polsce.
30. Socjologia religii i religijności – jej założenia teoretyczne, problematyka i metodologia badań
31. Socjologia moralności – jej założenia teoretyczne, problematyka i metodologia badań.
32. Społeczeństwo obywatelskie: koncepcje, przejawy i zasady funkcjonowania.
33. Główne orientacje teoretyczne w socjologii miasta

BLOK III. SOCJOLOGIE SZCZEGÓŁOWE I ŚCIEŻKI SPECJALIZACYJNE

A. ŚCIEŻKI SPECJALIZACYJNE

POLITYKI PUBLICZNE

MODUŁ I. ANALIZY POLITYK PUBLICZNYCH

1. Problem optymalizacji w badaniu polityk publicznych
2. Koncepcje zarządzania publicznego
3. Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej

MODUŁ II. POLITYKI MIEJSKIE

1. Główne orientacje teoretyczne w socjologii miasta
2. Jak wyglądają uwarunkowania i możliwości uczestniczenia mieszkańców w tworzeniu Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego i jakie najważniejsze problemy i bariery pojawiają się w tym procesie?
3. Na czym polega różnica pomiędzy rewitalizacją a gentryfikacją?

MODUŁ III. POLITYKI ROZWOJU

1. Czynniki rozwoju lokalnego i regionalnego
2. Funkcje polityki rynku pracy
3. Koncepcja kosztów zewnętrznych jako wyjaśnienie przyczyn problemów środowiskowych oraz podstawa polityk środowiskowych

RELACJE W ORGANIZACJACH

MODUŁ I. PROCESY W ORGANIZACJACH

1. Szanse i zagrożenia przynoszone przez wybrany typ kultury organizacyjnej
2. Style negocjowania w proinnowacyjnych organizacjach
3. Konflikt jako trwały aspekt organizacji uczących się, kreatywnych i innowacyjnych

MODUŁ II. PROJEKTOWANIE ZMIANY W ORGANIZACJACH

1. Socjotechnika jako zarządzanie komunikacją (na przykładzie public relations i propagandy)
2. Kwestie społeczne w kontekście polityki społecznej i socjalnej
3. Nowe i niestandardowe zasady regulowania relacji społecznych (maszyny społeczne, sieci społeczne, przestrzeń, zmysły)

MODUŁ III. ZARZĄDZANIE POTENCJAŁEM LUDZKIM

1. Zasady prowadzenia procesu rekrutacyjnego
2. Psychospołeczne mechanizmy towarzyszące wprowadzaniu pracownika do zespołu
3. Proszę omówić trzy wybrane koncepcje obowiązujące w doradztwie zawodowym

INNOWACJE SPOŁECZNE

MODUŁ I. NOWE ŹRÓDŁA WIEDZY O ŻYCIU SPOŁECZNYM

1. Wiedza niedyskursywna jako źródło wiedzy o życiu społecznym.
2. Big data jako źródło wiedzy o życiu społecznym.
3. Zmysły jako źródło wiedzy o życiu społecznym.
4. Dlaczego współczesna wyszukiwarka internetowa (np. Google) nie jest neutralnym, a często także optymalnym narzędziem pozyskiwania wiedzy?
5. Jakie znasz repozytoria surowych danych z badań naukowych i w jaki sposób można wykorzystać tego typu dane zastane w nowym projekcie badawczym?
6. Do czego służy program Maxqda? Jakie są jego najważniejsze funkcje?
7. Scharakteryzuj proces wymiany informacji. Gdzie mogą występować zakłócenia i szumy?
8. Trzy podstawowe rodzaje nierzetelności naukowej: plagiat, fałszerstwo, fabrykacja. Scharakteryzuj i podaj przykład każdego z nich.

MODUŁ II. INNOWACJE SPOŁECZNO-KULTUROWE

1. Jakie czynniki tworzą sprzyjające środowisko dla innowacji?
2. W jaki sposób innowacyjność zależy od kreatywności? Czy kreatywność jest wystarczająca, aby tworzyć innowacje? Uzasadnij odpowiedź.
3. Jaki jest status tej w metodologii foresightu?
4. Jak konstruuje się scenariusze metody foresightu?
5. Do czego jest wykorzystywana technika delficka w badaniach typu foresightu?
6. Jakie są główne założenia projektowania partycypacyjnego?
7. Jakie procesy – przemiany życia społecznego – stoją za rozpowszechnieniem idei projektowania partycypacyjnego?
8. Jakie sytuacje, konteksty wymagają zastosowania projektowania partycypacyjnego? Uzasadnij.
9. Jakie znasz przykłady działań animacyjnych? Scharakteryzuj 2-3 spośród nich oraz określ, jaki model animacji reprezentują i jaką rolę odgrywa animator.
10. Jakie znasz metody diagnozy partycypacyjnej? Jakie są zalety i wady każdej z nich?
11. Jakie są kryteria udanego działania animacyjnego? Kim jest dobry animator?

MODUŁ III. TRENDY I STYLE ŻYCIA

1. 1Przedmiot badań i metodologie stosowane w ramach przewidywań futurologicznych.
2. Argumenty przeciwko możliwości przewidywania przyszłości (Popper, Taleb).
3. Niepewność w kontekście społeczeństwa ryzyka.
4. Czym jest styl życia? Tradycyjne i współczesne sposoby rozumienia stylów życia
5. Style życia i porządek klasowy.

6. Czym jest praca emocjonalna? Jakiego rodzaju pracę emocjonalną wykonujemy w życiu prywatnym i czym różni się ona od tej wykonywanej w kontekście zawodowym?
7. Jakie są koncepcje udomowienia mediów, o których pisze D. Morley?
8. Jakie znasz współczesne badania dotyczące prywatności, intymności lub emocji? Wybierz jedno z nich i przedstaw jego wybrane wnioski.

B. SOCJOLOGIE SZCZEGÓŁOWE

SOCJOLOGIA ZDROWIA PSYCHICZNEGO

1. Zaburzenia psychiczne jako globalna kwestia zdrowia publicznego.
2. Stres społeczny a kondycja psychiczna współczesnych jednostek.
3. Hipotezy o adaptacyjności depresji (Randolph M. Nesse, John Price i wsp., Edward H. Hagen).

SOCJLOGIA WIZUALNA I BADANIA WIZUALNE

1. Geneza i status współczesnych badań wizualnych i kultury wizualnej.
2. Charakterystyka wybranej techniki badań wizualnych.
3. Podstawowe zasady etyki badań wizualnych.

SOCJOLOGIA MIGRACJI

1. Współczesne tendencje, uwarunkowania i konsekwencje procesu migracji
2. Proces migracji z perspektywy koncepcji/teorii socjo-ekonomicznych
3. Transmigracja – transmigrant a koncepcja transnarodowości

SOCJOLOGIA PAMIĘCI

1. Co różni historię od pamięci społecznej?
2. Opisz krótko kolejno pojawiające się rodzaje pomników.
3. Czym jest implant pamięci społecznej?